

Lovforslaget's Bestemmelser kun at beholde dem, der angaae de andre Arter af faste Eiendomme, med Hensyn til hvilke der hidtil har manglet enhver Bestemmelse, sigtende til en Opsyldelse af det anførte Grundlovsbud, men dertimod, hvad Bøndergodsset angaaer, at lade det have sit Forblivende ved den Opsyldelse, som dette Bud allerede har erholdt ved den lovbestemte Afgang, der er bleven given ved Loven af 21de Juni 1854 til at erholde dette Gods udløst af Majoratsbaandet. Den Mulighed, der ifølge Grundloven skal være aabnet til, hvor Majoratsbaandets „døde Gaand“ hviler paa en fast Eiendom, at faae denne frigjort, er nemlig, hvad Bøndergodsset angaaer, i fuld Maade tilstede, idet den nævnte Lov af 21de Juni 1854 giver en let, ved vigtige Begunstigelser opmuntret Afgang til at faae Fæstebesiddelsen forandret til Selveiendom, altsaa den frie Eiendom indført netop under den Form, som det er en Hovedbestræbelse for vor Landholovgivning at søge fremmet. Der maa da, naar man ved Siden af denne Afgang vil aabne Muligheden for ogsaa under andre Former at faae Eiendomsretten frigjort, nødvendigen opstaae det Spørgsmaal, i hvad Forhold den nye Mulighed, man saaledes vil aabne, vil komme til at staae til hin Bestræbelse, om hvilken Alle anerkjende, at Intet bør gjøres, hvorved den kunde modvirkes. Naabart gaaer nu Loven af 21de Juni 1854 ud fra, at, saalænge indtil Fæstestederne enkeltviis kunne blive afhændede til Selveiendom, navnlig ved Salg til selve Fæsterner eller deres Efterladte, vil det være det Uønskkeligste, at de forblive under Majoratsbaandet. Derfor forbyder Loven, at dette, medens Bønderstederne ere bortfæstede, maa løses ved et Salg af disse til Andre end Fæsterner, og den tillader end ikke, at et saadant Salg af de ikke fæsteledige Bøndersteder maa indrømmes ad Bevillingsveien, saaledes som den tillader, at Bevilling maa gives til at sælge de fæsteledige Steder til Andre end Fæsternes Efterladte. Men efter Udvalgsfleertallets Mening er der de samme Grunde tilstede nu som i 1854 til det omtalte Forbud, og vi kunne derfor ikke Andet end fuldstændigen billige, at Regjeringen ikke har troet

at kunne gaae ind paa det ifjor i det andet Thing fremsatte Forslag om ved Udgivelsen af den almindelige Lov til Opsyldelsen af Grundlovens § 93 at lade dette Forbud bortfalde, uden at sætte noget Andet i Stedet. Men, som anført, have vi ikke kunnet overbevise os om, at det, der af Regjeringen er foreslaaet at skulle træde i Stedet, vilde være tilfredsstillende, og vi formene, at der i Virkeligheden ikke lader sig anføre nogen Grund, hvorfor det nu skulde være af Vigtighed at faae Majoratsbaandet løst paa Bøndergodsset ad anden Vej end igjennem Overgangen til Selveiendom; thi den almindelige Betragtning kan umulig være afgjørende, at det selvfølgelig ikke lader sig bestride, at en eensidig Stræben efter hurtigst muligt at faae Majoraterne til at forsvinde meest vil blive fyldestgjort, jo flere de Veie ere, som dertil blive ladte aabne. Det er ifølge heraf Udvalgsfleertallets Forslag, at § 21 udgaaer af Lovforslaget, og at det i § 1 bestemmes, at det med Hensyn til Reglerne for, hvorledes det majoratsbundne Bøndergods kan gaae over til fri Eiendom, skal have sit Forblivende ved Loven af 21de Juni 1854.

Lovrigt har, som bekjendt, denne Lov, ved Siden af dens Forbud imod at afhænde de bortfæstede Bøndersteder paa Majoratsgodserne til Andre end Fæsterner, taget det Forbehold, ikke at ville affkaffe den kongelige Myndighed til under særegne Omstændigheder ved Bevilling at tilstede Ophævelse af en bestaaende Majoratsstiftelse, og der er derfor blevet reist Spørgsmaal, om ikke ogsaa i denne Henseende den nuværende rettlige Tilstand burde lades usforandret; men dette har dog den overveitende Deel af Fleertallet meent at maatte bevare benægtende; de have antaget, at der, naar Lovforslaget's Bestemmelser lovrigt paa den af dem foreslaaede Maade erholde Lovskraft, ikke vil være Trang til denne Bevillingsmyndighed, men at meget mere dens Bibeholdelse vilde kunne have flere Betænkneligheder.

Undertegnede N. P. Hansen og Schøler, som i det Hele fuldstændigen maae tiltræde den i det Foranstaaende indeholdte Motivering af Endringsforslaget til § 1, troe dog udtrykkeligen at burde tilføie, at vi ved at slutte os til dette Forslag navnlig ogsaa have taget